

MANUAL DE CONSELLS ESCOLARS

*implicat, participa,
vota!*

GENERALITAT
VALENCIANA
Conselleria de Educació,
Universitats i Empleo

FAMPVA
perinyagolosa

FAMPVA
València

FAMPVA
enric
alor

confederació
gonzaloanaya

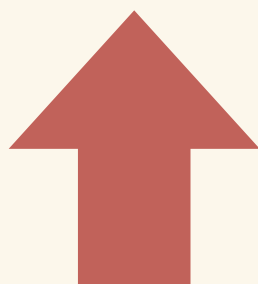
ÍNDEX

1. Introducció.....	
2. Implicació de les famílies en l'Educació.....	
3. Què és el Consell Escolar?.....	
3.1. Veu i vot. Competències del Consell Escolar	
3.2. Quina és la composició d'un Consell Escolar?.....	
3.3. Com funciona el Consell Escolar?.....	
3.4. Comissions del Consell Escolar	
Actes i acords	
Notes esclaridores	
3.5. Els processos de les eleccions a Consells Escolars.....	
Situacions Especials.....	
Junta electoral.....	
Candidatures.....	
Propaganda i campanya electoral.....	
Meses electorals.....	
Votacions. Presencial o no presencial	
Escrutini.....	
Designació del representant de l'AMPA.....	
3.6. Reunions del Consell Escolar.....	
4. Millorem la participació en els Consells Escolars?.....	
4.1. Recomanacions per a millorar la participació de les mares i els pares en el Consell Escolar de Centre.	
4.2. Propostes del Consell Escolar de l'Estat.	
5. Normativa i bibliografia.....	

Introducció

Els **Consells Escolars** són els òrgans de govern dels centres, atés que totes les persones dels diferents sectors són triades en un procés democràtic i al si d'aquests es poden decidir aspectes molt importants del funcionament dels centres educatius.

En la **Constitució espanyola de 1978**, en l'article 27.7 ja va quedar establert que les famílies, el professorat i l'alumnat "intervindran en el control i gestió de tots els centres sostinguts per l'Administració amb fons públics, en els termes que la Llei estableixca".

Açò ha sigut així, en major o menor mesura, al llarg dels anys, passant dels Consells de Direcció i les Juntes Econòmiques de la LOECE, la primera llei educativa de l'era democràtica, amb bastants restriccions quant a la participació, a la molt més participativa LODE, publicada en 1985, en la qual el Consell Escolar es considera un vertader òrgan de govern, ampliant-se les seues atribucions considerablement respecte a l'anterior. La LOGSE de 1990 no va abordar la qüestió de la participació, ja que el seu debat es va centrar en la reforma educativa que portava aparellada aquesta llei, sent la LOPEG de 1995, la que torna a ratificar al Consell Escolar com l'òrgan de govern dels centres escolars, ampliant les seues competències. En 2002 apareix una nova llei, la LOCE, que deixa de considerar als Consells Escolars com a òrgans de govern, atorgant tota la responsabilitat del govern a les direccions, les prefectures d'estudis i les secretaries, quedant els primers com a òrgans de participació en el control i gestió dels centres. Diferència substancial, que canvia diametralment el sentit dels Consells Escolars, que perden les seues competències i comeses.

Aquesta llei va durar poc, afortunadament, i en 2006 va arribar la LOE, que torna a considerar els Consells Escolars com a òrgans de govern, encara que amb algunes restriccions quant a l'alumnat del primer cicle de l'ESO, ja que no podran participar en el nomenament i cessament del director/a. També canvia la fórmula d'elecció de la direcció, que passa a ser seleccionada per una comissió composta per l'Administració Educativa i la Comunitat Escolar.

Al setembre de 2014 va entrar en vigor la LOMQE, coneguda ja com la pitjor llei de la història pel seu tarannà segregant i poc democràtic. Amb aquesta

Ilei els Consells Escolars queden com a simples òrgans consultius, deixant molt poques possibilitats a la participació real. La LOMQE impedeix la participació real dels sectors, atorgant-li a la direcció del centre totes les competències que abans tenia, la qual cosa desvirtua la vida democràtica de les escoles, que no oblidem, hauria de ser el model on els xiquets i xiquetes pogueren aprendre els secrets d'una democràcia participativa.

El marc jurídic actual

Amb la LOMLOE, publicada el 29 de desembre de 2020, es recupera el títol V de la LOE. S'estableix que la participació de la comunitat educativa en l'organització, el govern, el funcionament i l'avaluació dels centres ha de ser garantida per les Administracions educatives. Es disposa que la comunitat educativa participarà en el govern dels centres a través del Consell Escolar.

En relació amb els òrgans col·legiats de govern i de coordinació docent dels centres públics, es restableix l'equilibri anterior a la LOMCE en l'atribució de competències entre direcció i Consell Escolar en el govern dels centres, realitzant-se una nova assignació de competències al Consell Escolar del centre educatiu.

El marc jurídic autonòmic, modificat en novembre de 2019, ha estat precursor de totes les atribucions recuperades en la LOMLOE per als consells escolars. Així doncs trobarem diferents referències als ROF de Primària i Secundària on es concreten tots els aspectes dels Consells Escolars de Centre, que al nostre parer, no entren en contradicció.

Implicació de les famílies en l'Educació:

La implicació de les famílies en l'acció educativa en el marc de les relacions positives, constructives i bidireccionals amb el centre educatiu és un factor d'èxit escolar per a xiquetes i xiquets. És el Consell Escolar de Centre un espai des d'on compartir responsabilitats, fites i reptes comuns de totes i tots, implicant-se en la presa de les decisions per corresponsabilitzar-se, cooperar, involucrar-se i intervindre en la millora del dia a dia dels centres. Quan açò ocorre les famílies ens sentim part de l'escola i de l'IES, i el centre educatiu sempre millora. És per això que el nostre lema és "Tu pots millorar el futur de qui més vols": els fills i les filles.

ELECCIONS A CONSELLS ESCOLARS

23 DE NOVEMBRE

TU POTS MILLORAR EL FUTUR
DE QUI MÉS VOLS

*implicat, participa,
vota!*

Les polítiques educatives de gran nombre de països europeus reconeixen la participació de les famílies com una prioritat, adoptant mesures específiques dirigides a reforçar-la (Egido, 2014).

En conseqüència, l'estudi en profunditat de les implicacions d'aquesta participació, i de les seues característiques, factors associats, vies de millora, etc., és una necessitat a atendre des de diversos àmbits.

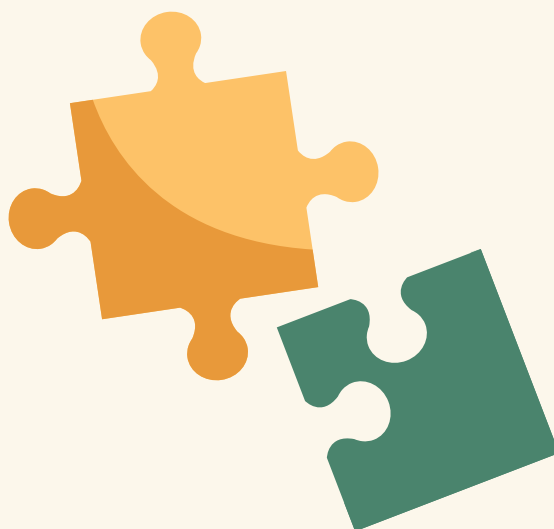
No obstant açò, allò que trobem sovint són obstacles a aquesta participació, limitant així el paper de mares i pares. **Creiem que són temps d'afavorir les relacions horitzontals enfront de les asimètriques; i de dissenyar programes de col·laboració tenint en compte les necessitats de les famílies,** que segons les característiques de la societat actual, seran molt diferents.

En moltes ocasions s'ha pogut observar reticències per part de docents i/o equips directius, respecte al paper de les famílies en la participació i presa de decisions; es tracta d'obstacles difícils de vèncer, que podem prendre com un repte. No podem acceptar que se'ns limite la participació únicament a qüestions menors, i que encara se'ns perceba com una amenaça per al treball educatiu de mestres i professors.

Tenim l'interés comú del benestar de l'alumnat, per la qual cosa amb diàleg i assertivitat, hem de trobar la motivació suficient per a aconseguir un acostament imprescindible entre docents i famílies. El model d'escola participativa i democràtica és cosa de totes i tots.

DOCENTS

I

FAMÍLIES

GUANYA L'ALUMNAT

Què és el Consell Escolar?

Un Consell Escolar de Centre és l'òrgan de govern dels centres educatius en el qual estan representats tots els membres de la comunitat educativa.

El Consell Escolar de Centre és un lloc de trobada, debat i consens de tota la comunitat educativa, normativament estipulat, amb unes funcions generals d'avaluació, control i informació, i en el qual tots els estaments de la comunitat educativa són triats mitjançant un procés electoral, que se celebra cada 2 anys.

El Consell Escolar és una de les millors eines que disposem en les comunitats educatives, per millorar la vida dels centres i l'educació que reben els nostres fills i filles. La LOMQE el va convertir en un òrgan consultiu, no beneficiant l'Educació, ni el conjunt d'una societat democràtica com és la nostra. Amb la LOMLOE s'indica clarament que el Consell Escolar del Centre és un òrgan de govern del centre educatiu.

Amb el marc jurídic clar la comunitat educativa ha de fer evolucionar el model d'escola participativa i democràtica.

3.1. Veu i vot. Les competències del Consell Escolar.

La **LOMLOE** recupera l'article 127 de la LOE, deixant els Consells Escolars amb les següents competències:

- » Aprovar i avaluar els projectes i les normes als quals es refereix el capítol II del títol V de la present Llei.
- » Aprovar i avaluar la programació general anual del centre, sense perjudici de les competències del Claustre del professorat en relació amb la planificació i organització docent.

»Promoure progressivament la conservació i renovació de les instal·lacions i equip escolar per a la millora de la qualitat i la sostenibilitat i aprovar l'obtenció de recursos complementaris d'acord amb el que s'estableix en l'article 122.3.

»Fixar les directrius per a la col·laboració, amb finalitats educatives i culturals, amb les Administracions locals i amb altres centres, entitats i organismes.

»Analitzar i valorar el funcionament general del centre, l'evolució del rendiment escolar i els resultats de les avaluacions internes i externes en les quals participe el centre.

»Elaborar propostes i informes, a iniciativa pròpia o a petició de l'Administració competent, sobre el funcionament del centre i la millora de la qualitat de la gestió, així com sobre aquells altres aspectes relacionats amb la qualitat d'aquesta.

» Aprovar el projecte de pressupost del centre.

»Qualsevol altres que li siguen atribuïdes per l'Administració educativa. L'administració educativa valenciana ha atribuït i concretat anteriorment a la [LOMLOE](#) les competències del Consell Escolars de Centre i el règim jurídic dels seus membres.

» Proposar directrius per a l'elaboració del projecte educatiu, del projecte de gestió, de les normes d'organització i funcionament, de la programació.

- » Conèixer les candidatures a la direcció i els projectes de direcció presentats pels candidats.
- » Participar en la selecció del director o directora del centre en els termes que la present Llei estableix. Ser informat del nomenament i cessament dels altres membres de l'equip directiu. Si escau, previ acord dels seus membres, adoptat per majoria de dos terços, proposar la revocació del nomenament del director o directora.
- » Decidir sobre l'admissió de l'alumnat amb subjecció al que s'estableix en aquesta Llei i disposicions que la desenvolupen.
- » Impulsar l'adopció i seguiment de mesures educatives que fomenten el reconeixement i protecció dels drets de la infància.
- » Proposar mesures i iniciatives que afavorisquen els estils de vida saludable, la convivència en el centre, la igualtat efectiva de dones i homes, la no discriminació, la prevenció de l'assetjament escolar i de la violència de gènere i la resolució pacífica de conflictes en tots els àmbits de la vida personal, familiar i social.
- » Conèixer les conductes contràries a la convivència i l'aplicació de les mesures educatives, de mediació i correctores vetlant perquè s'ajusten a la normativa vigent. Quan les mesures correctores adoptades pel director o directora corresponguen a conductes de l'alumnat que perjudiquen greument la convivència del centre, el Consell Escolar, a instàncies de pares, mares o tutors legals o, en el seu cas, de l'alumnat, podrà revisar la decisió adoptada i proposar, si escau, les mesures oportunes

i de tots aquells plans i programes que determine l'Administració educativa amb criteris d'equitat.

» Conéixer i emetre un informe, abans de la seua aprovació, dels projectes, plans i normes del centre, i avaluar-los, a la finalització del curs escolar, sense perjudici de les competències que el claustre del professorat té atribuïdes respecte a la concreció del currículum i a tots els aspectes educatius.

» Promoure i participar en l'ús social i acadèmic del valencià dins del marc establert pel projecte lingüístic, amb la concreció del programa d'educació plurilingüe i intercultural adoptat, i pel pla de normalització lingüística, en el qual es plasmen les línies d'actuació previstes per als diferents àmbits escolars: l'administratiu, el de gestió i planificació pedagògica i el social i d'interrelació amb l'entorn.

» Vetlar perquè els entorns, processos i serveis siguen accessibles a tots els membres de la comunitat educativa, mitjançant l'eliminació de barreres d'accés i la incorporació de les condicions que faciliten la interacció, la participació, la màxima autonomia i la no-discriminació de les persones.

» Vetlar per la incorporació i el desenvolupament dels principis inclusius en el projecte educatiu i en tots els plans i les actuacions del centre.

» Conéixer i emetre informe, abans de la seua aprovació, i avaluar, a la finalització del curs escolar, la programació general anual del centre docent, sense perjudici de les competències del claustre de professorat en relació amb la planificació i organització docent, i realitzar propostes de millora perquè siguen incloses en el pla d'actuació per a la millora.

» Aprovar el projecte de pressupost del centre d'acord amb el que s'estableix en el seu projecte de gestió, així com supervisar-ne l'execució i aprovar el compte anual amb la liquidació d'aquest.

» Promoure la conservació i renovació de les instal·lacions i equipament escolar, així com informar l'obtenció de recursos econòmics complementaris d'acord amb els límits recollits en la normativa vigent i els que estableixca l'Administració.

» Conèixer i valorar les candidatures a la direcció del centre i els projectes de direcció presentats.

» Participar en la selecció de la persona que exercisca la direcció del centre en els termes que s'estableixca en la normativa específica, ser informat del nomenament i cessament dels membres de l'equip directiu, així com participar en l'avaluació de l'acompliment de la funció directiva, de la manera que es determine.

» Proposar, si escau, la revocació del nomenament de la persona titular de la direcció del centre, amb el previ acord motivat dels seus membres adoptat per majoria de dos terços del total de membres efectius, amb dret a vot, que conformen el consell escolar.

» Proposar i aprovar mesures i iniciatives que afavorisquen la igualtat, la convivència i el respecte a la diversitat, la compensació de desigualtats, la resolució pacífica de conflictes en tots els àmbits i la igualtat entre dones i homes.

» Conèixer i participar en la resolució dels conflictes de convivència i promoure accions de prevenció que afavorisquen un clima de convivència en

el centre i una verdadera cultura de pau basada en el respecte als valors universals. Quan les mesures disciplinàries adoptades per la direcció del centre corresponguen a conductes de l'alumnat que perjudiquen greument la convivència del centre, el consell escolar, a instàncies de les famílies podrà revisar la decisió adoptada i proposar, si escau, les mesures alternatives oportunes.

» Proposar i aprovar mesures i iniciatives que afavorisquen el bon ús de l'equipament i les eines TIC de què dispose el centre, així com vetlar pel respecte a la protecció de dades, la propietat intel·lectual, la convivència i la utilització de programari lliure.

» Informar sobre l'admissió de l'alumnat.

» Informar i participar en l'establiment de les directrius per a la col·laboració, amb finalitats educatives i culturals, amb les administracions locals, amb altres centres docents, o amb entitats i organismes públics o privats.

» Analitzar i valorar el funcionament general del centre, l'evolució del rendiment escolar i els resultats de les avaluacions internes i externes en les quals participe el centre.

» Elaborar propostes i informes, a iniciativa pròpia o a petició de l'Administració educativa, sobre el funcionament del centre i sobre altres aspectes que puguin incidir en la millora de la gestió.

» Determinar els criteris sobre la participació del centre en activitats socioculturals, esportives i recreatives realitzades dins i fora del centre, i en

aquelles altres accions a les quals el centre poguera prestar la seua col·laboració.

» Establir criteris i actuacions per a aconseguir una relació fluida i participativa entre aquest òrgan col·legiat de govern i tots els sectors de la comunitat educativa, promoure les relacions i la col·laboració escola-família i fomentar la participació de les famílies en les eleccions a membres del consell escolar i en les diferents consultes que es realitzen per part de la direcció del centre o de l'Administració educativa.

» Proposar i aprovar mesures i iniciatives que afavorisquen l'ús de la pàgina web de centre com a eina de difusió d'informació i publicació de la producció digital del centre.

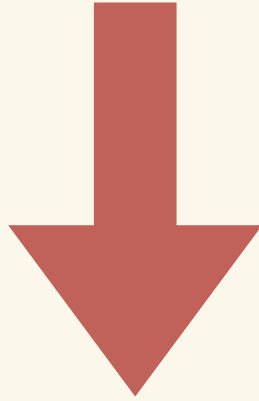
» Sol·licitar, als serveis de suport, a altres institucions o a experts, els informes i l'assessorament que es considere oportú, i constituir comissions amb caràcter estable o puntual per a la realització d'estudis o treballs.

» Qualsevol altra que l'Administració educativa determine en el seu àmbit de competències.

Avaluar i aprovar els projectes i programes del centre educatiu és tindre veu i vot al Consell Escolar de centre

Estem davant un repte i volem assumir el canvi entre totes i tots, inclòs l'alumnat, a qui no se li té molt en compte dins del propi òrgan en el qual està representat. L'educació present afectarà tant a l'alumnat en la seua construcció com a persona, que no hauríem de deixar-la a l'atzar... nous temps requereixen noves formes d'organització.

RECORDA

És necessari dotar de contingut als Consells Escolars, com a òrgans de participació i decisió. Tenim l'oportunitat d'estructurar-los perquè aquestos siguen funcionals i productius. Què ens diu la Constitució, la LOMLOE i els ROF?, que poden i i deven intervenir en 'el control i gestió dels centres en els aspectes bàsics', aquest és el missatge, una idea que pot ser molt poderosa si realment aconseguim involucrar a TOTES les famílies (o a la majoria).

3.2 Quina és la composició d'un Consell Escolar?

»El director o la directora del centre, que serà el seu President/a.

»El/la cap/a d'estudis.

»Un/a regidor/a o representant de l'Ajuntament.

»Un nombre de professors i professores que no podrà ser inferior a un terç del total dels components del Consell.

»Un nombre de mares o pares i d'alumnes/as que no podrà ser inferior a un terç del total dels components del Consell. Una d'elles serà consellera per designació directa de l'AMPA.

»Un/a representant del personal d'administració i serveis del centre.

»El/la secretari/a del centre, que actuarà com a secretari/a del Consell, amb veu i sense vot. Segons el Decret pel qual s'aprova el ROF de les Escoles Infantils de Primer Cicle (Titularitat Pública) i els Col·legis d'Educació Infantil i Primària, el nombre total de mares/pares, docents i alumnes, és variable en funció de les unitats totals del centre educatiu, així:

UNITATS D'ESCLEES INFANTILS 0-3 ANYS (TITULARITAT PÚBLICA)	NOMBRE DE REPRESENTATS DE LES FAMÍLIES
Menys de 6 unitats	1
6 o més unitats	2

*UNITATS DEL CENTRE D'INFANTIL I PRIMÀRIA	NOMBRE DE REPRESENTANTS DE LES FAMÍLIES
9 o més unitats	9 (1 de l'AMPA)
Menys de 9	6 (1 de l'AMPA)
Menys de 6 unitats	2 (1 de l'AMPA)

UNITATS DE L'IES	NOMBRE DE REPRESENTATS DE LES FAMÍLIES
Secundària i FP	5 (1 de l'AMPA)

3.4 Com funciona el Consell Escolar?

Segons el ROF, el funcionament del Consell Escolar ha de seguir les següents normes:

» En la sessió de constitució del consell escolar es designarà una persona entre les persones integrants que impulse mesures educatives per al foment de la igualtat real i efectiva entre dones i homes.

» El consell escolar es reunirà, com a mínim, **una vegada al trimestre** i sempre que el convoque la direcció del centre per iniciativa pròpia o a sol·licitud de, com a mínim, un terç dels seus membres. En aquest últim

supòsit s'haurà de convocar en el termini de deu dies naturals. En tot cas, serà preceptiva a més, una reunió a principi de curs i una altra al final de curs.

» Les reunions del consell escolar es duran a terme **en dia considerat hàbil** per a les activitats docents d'acord amb el que s'estableix en el calendari escolar, i **en horari** que facilite l'assistència dels seus membres, preferentment fora de la jornada escolar.

» **L'assistència** a les sessions del consell escolar **és obligatòria** per als membres de l'equip directiu que en formen part, per als representants del professorat triats pel claustre de professorat, i per als representants del personal no docent que en formen part.

» Per a les **reunions ordinàries, la direcció del centre** enviarà als membres del consell escolar la convocatòria, que inclourà l'ordre del dia de la reunió, amb una antelació mínima d'una setmana. Així mateix, i amb la mateixa antelació, posarà a la disposició dels membres, preferentment per mitjans electrònics o telemàtics oferits per la Generalitat, la documentació que serà objecte de debat i, si escau, d'aprovació.

» **No podrà ser objecte d'acord allò que no figure en l'ordre del dia**, llevat que hi estiguen presents tots els membres i que en siga declarada la urgència pel vot favorable de la majoria.

» Es podran realitzar **convocatòries extraordinàries**, amb una antelació mínima de **quaranta-huit hores**, quan la naturalesa dels assumptes que hagen de tractar-se així ho aconselle.

» Tant les convocatòries ordinàries com les extraordinàries podran efectuar-se per **correu electrònic o qualsevol altre mitjà electrònic**

recollit en les normes de funcionament de l'òrgan col·legiat i sempre que la persona integrant del consell escolar haja manifestat de manera expressa alguna d'aquestes modalitats com a idònia per a la recepció de la convocatòria.

» Per a la **constitució vàlida** de l'òrgan, a l'efecte de realització de sessions, deliberacions i presa d'acords, es requerirà la presència de les persones titulars de la presidència i de la secretaria o, si escau, de les que els substituïsquen, i de, com a mínim, **la meitat més un del total de membres efectius**, amb dret a vot, que conformen el consell escolar.

» **El consell escolar adoptarà els acords per majoria dels membres presents, amb dret a vot, excepte en els casos següents:**

- Proposta de **revocació del nomenament de la persona titular de la direcció del centre**, la qual es realitzarà per **majoria de dos terços** del total de membres amb dret a vot que conformen el consell escolar, d'acord amb l'apartat de l'article anterior.

- **Aprovació del pressupost del centre** i del compte anual amb la liquidació d'aquest, la qual es realitzarà per majoria dels membres amb dret a vot que conformen el consell escolar.

- Proposta del projecte lingüístic de centre la qual es realitzarà **per majoria qualificada de dos terços dels membres**.

- Aquells **altres procediments** que es determinen, per part del'Administració educativa en el seu àmbit de competències.

Actes i acords

» De **cada sessió** que realitze el consell escolar, n'estendrà **acta** la persona titular de la secretaria, la qual hi farà constar necessàriament: les persones assistents, l'ordre del dia de la reunió, les circumstàncies del lloc i temps en què s'ha celebrat, els punts principals de les deliberacions, així com el contingut dels acords adoptats.

» Les actes es transcriuran en el **llibre d'actes**, on s'anotaran totes aquestes per ordre de dates de realització, i de manera successiva, sense deixar espais en blanc. El llibre d'actes, si escau, serà diligenciat per la directora o el director, preferentment amb els mitjans electrònics oferits per la Generalitat. El llibre d'actes podrà ser electrònic, en la mesura en què la Generalitat oferisca l'eina adequada per a tots els centres. En l'acta figurarà, a sol·licitud dels membres del consell escolar, el vot contrari a l'acord adoptat, la seua abstenció i els motius que el justifiquen o el sentit del seu vot favorable.

» Així mateix, **qualsevol membre té dret a sol·licitar la transcripció íntegra de la seua intervenció o proposta, sempre que s'aporte en l'acte, o en el termini que assenyale la presidenta o el president**, el text que es corresponga fidelment amb la seua intervenció, i es faça així constar en l'acta, o s'unisca en còpia a aquesta.

» Un extracte dels acords adoptats en el si del consell escolar, sense que incloga dades de caràcter personal, **s'exposarà en els mitjans de difusió del centre (pàgina web i tauler d'anuncis)**. A més, en la primera reunió que es realitze al principi de cada curs escolar, el consell escolar decidirà el procediment més adequat per a garantir la màxima difusió dels acords adoptats entre els diferents sectors representats en aquest. En tot cas, s'informarà el claustre de professorat i les associacions de mares i pares de l'alumnat.

» Podran **enregistrar-se les sessions** que realitze l'òrgan col·legiat quan la decisió s'adopti **per acord amb majoria dels membres** amb dret a vot que el conformen. En aquest cas, el fitxer resultant de l'enregistrament, juntament amb la certificació expedida per la persona titular de la secretaria de l'autenticitat i la integritat d'aquest, i tots els documents en suport electrònic que s'utilitzen com a documents de la sessió, podran acompanyar l'acta de les sessions, sense necessitat de fer-hi constar els punts principals de les deliberacions. Tot això d'acord amb el que es disposa en la normativa

vigent en matèria de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals.

» L'acta de cada sessió podrà aprovar-se en la mateixa reunió o en la immediata següent. **La persona titular de la secretaria elaborarà l'acta** amb el vistiplau de la presidenta o president i la remetrà a través de mitjans electrònics als membres de l'òrgan col·legiat, els quals podran manifestar pels mateixos mitjans la seua conformitat o objeccions al text, a l'efecte de la seua aprovació, i es considerarà, en cas afirmatiu, aprovada en la mateixa reunió. En el cas de ser electròniques, i en la mesura en què les eines informàtiques proporcionades per la Generalitat no permeten la doble signatura, serà suficient amb la signatura digital de la persona titular de la secretaria.

» **La secretària o el secretari podrà emetre certificació sobre els acords específics que s'hi hagen adoptat, sense perjudici de l'aprovació posterior de l'acta.** En les certificacions d'acords adoptats emeses amb anterioritat a l'aprovació de l'acta es farà constar expressament aquesta circumstància. La certificació sol·licitada per un membre del consell escolar serà expedida per la persona titular de la secretaria en el termini de cinc dies hàbils a comptar des de l'endemà de la sol·licitud. En l'emissió d'aquesta certificació, la secretària o secretari vetlarà per garantir la protecció de les dades personals, les llibertats públiques i els drets fonamentals de les persones físiques, especialment del seu honor i intimitat personal i familiar. Quan s'haguera optat per l'enregistrament de les sessions celebrades o per la utilització de documents en suport electrònic, hauran de conservar-se de manera que es garantisca la integritat i l'autenticitat dels fitxers electrònics corresponents i l'accés a aquests per part dels membres de l'òrgan col·legiat.

» El consell escolar podrà decidir, per acord adoptat per la majoria dels membres amb dret a vot que el conformen, la realització d'algunes **sessions de caràcter públic a fi de donar a conèixer el funcionament d'aquest òrgan col·legiat a la comunitat educativa i propiciar la seua**

vinculació amb el quefer escolar. En aquestes sessions no es tractaran qüestions que tinguen caràcter confidencial o que afecten l'honor o intimitat de les persones.

» **Els acords que reculla l'acta estaran a la disposició dels membres de la comunitat educativa que ho sol·liciten, per a la seua consulta.** No obstant això, el secretari o la secretària del consell escolar vetlarà per garantir la protecció de les dades personals, les llibertats públiques i els drets fonamentals de les persones físiques, especialment del seu honor i intimitat personal i familiar.

Notes esclareidores

1. Els representants de mares i pares, alumnes i docents tenen un període mínim de permanència de quatre anys i el Consell Escolar renovarà cada dos anys a la meitat dels seus membres. Solament poden ser votats per membres de la Comunitat Educativa pertanyents al sector al qual es corresponga: la representació de l'alumnat serà votada per alumnes, la del professorat per altres docents i la representació de les famílies per les mares i pares censats.

2. En els centres en què es constituïska per primera vegada el Consell Escolar, es triaran totes les persones membres de cada sector d'una vegada.

3. D'entre els representants del sector famílies, un serà designat directament per l'AMPA del centre, i en cas d'existir més d'una associació, per la més representativa.

4. La LOMLOE no ha modificat la composició.

5. La constitució d'un Consell Escolar no es pot veure invalidada pel fet que un dels sectors no haja aconseguit el nombre total de representants que li correspon, sempre que aquest fet pugui ser atribuïble al propi sector.

6. En els col·legis públics, l'alumnat del tercer cicle d'educació primària estarà representat en el consell escolar de centre amb veu però sense vot.

7. Els centres docents públics que impartisquen almenys dues famílies professionals o en els quals almenys el 25 % de l'alumnat estiga cursant ensenyaments de formació professional, ensenyaments artístics o esportius, la junta electoral sol·licitarà a les organitzacions empresarials o entitats de caràcter laboral en què estiguen integrades el major nombre d'empreses que tinguen subscript el seu concert amb el centre per a la realització de pràctiques de formació en centres de treball, la designació de la persona que la representa en el consell escolar, amb veu, però sense vot.

8. Els representants en el consell escolar tindran, en l'exercici de les seues funcions, el deure de confidencialitat en els assumptes relacionats amb persones concretes i que puguen afectar l'honor i intimitat d'aquestes.

9. Les persones electes podran ser destituïdes quan el nombre de faltes reiterades d'assistència no justificades a les sessions convocades al llarg d'un curs acadèmic supere el 50 %. La decisió haurà de ser presa en l'última sessió del consell escolar, per majoria dels membres amb dret a vot que el conformen, amb la prèvia audiència de la persona afectada. En aquest cas, la vacant es cobrirà per la llista de reserva.

10. No podran abstindre's en les votacions els qui per la seua qualitat d'autoritat o de personal al servei de les administracions públiques, tinguen la condició de membres nats del consell escolar, en virtut del càrrec que exercisquen, excepte quan li siga aplicable qualsevol dels motius d'abstenció regulats en la Llei 40/2015.

Comissions del Consell Escolar

Al si del Consell Escolar de les escoles **d'educació infantil i col·legis d'educació primària i de Secundària i FP**, segons els ROF, es constituiran com a mínim les següents comissions:

Comissió de gestió econòmica

Comissió d'inclusió, igualtat i convivència

Comissió pedagògica, activitats extraescolars i complementaries i menjador i transport.

El Consell Escolar podrà constituir altres comissions per a assumptes específics, respectant la composició general de les comissions.

33.5. Eleccions a consells escolars.

El 26 de juliol de 2016 es va publicar en el DOGV (número 7837) el Decret 93/2016 pel qual es regula el procés electoral per a la renovació i constitució dels Consells Escolars de centres docents no universitaris del País Valencià, sostinguts amb fons públics, unificant el procés, per la qual cosa TOTS els centres sostinguts amb fons públics renovaran i constituiran els seus Consells Escolars el mateix any.

Cal aclarir que centres sostinguts amb fons públics són Escoles Infantils (primer cicle d'Educació Infantil), Col·legis Públics d'Educació Infantil i Primària o CEIPs, Instituts d'Educació Secundària o IES, així com Conservatoris d'Ensenyaments Musicals i de Dansa així com centres privats concertats.

Enguany 2023, any imparell, es celebren les eleccions a consells escolars de centre, tal i com regula la resolució de 4 d'octubre de 2021.

- **Situacions especials.**

El Decret esmentat inclou un procés extraordinari que contempla dues situacions especials:

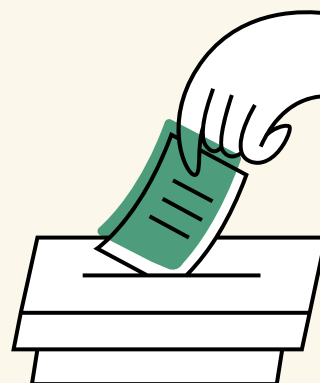
Centres que inicien la seua activitat en anys parells.

Centres que no tinguen Consell Escolar constituït en any d'eleccions.

En tots dos casos es podran convocar i realitzar eleccions extraordinàries abans del 31 de desembre de l'any natural en el qual s'inicia el curs acadèmic. La direcció del centre públic o el titular del centre privat concertat, sol·licitarà a la direcció territorial, la corresponent autorització de procés electoral. I els representants triats exerciran durant un any, fins al següent procediment ordinari.

PROCÉS D'ELECCIONS

Participa

JUNTA ELECTORAL

En la primera meitat del mes d'octubre, es constituiran les Juntes Electorals, que en els centres públics estaran compostes per:

- »La direcció del centre, que ostentarà la presidència.
- »Una persona representant del professorat, que actuarà amb funcions de secretària.
- »Una representant de les famílies.
- »Una de l'alumnat (en els centres en què el sector estiga representat amb veu i vot)
- »Una representant del personal d'administració i serveis.

DATA DE CELEBRACIÓ

La data de les eleccions a representants del consell escolar de centre serà abans del 31 de desembre de l'any en curs, i no podrà coincidir amb dies no lectius escolars. Com hem indicat, el 23 de novembre de 2023 hi ha eleccions a Consells Escolars. A excepció de les situacions esmentades (centres de nova creació o que no tingueren consell escolar constituït).

CANDIDATES I CANDIDATS ELEGIBLES

(sector mares i pares)

1. La representació dels pares i mares en el Consell Escolar del centre, correspondrà a aquests/es o als i les representants legals de l'alumnat. **El dret a triar i a ser triat correspon al pare i a la mare, o, si escau, als tutors legals.**
2. Per a l'elecció dels i les representants de les famílies, **seran electors i elegibles tots els pares, mares o tutors legals de l'alumnat que estiga matriculat en el centre i que figuren en el cens.** L'elecció es produirà entre els candidats admesos per la junta electoral.
3. És la junta electoral qui publica en el tauler d'anuncis del centre els censos electorals en un màxim de 3 dies des de la seua constitució, i amb posterioritat s'obri el termini d'admissió de candidatures (almenys 10 dies lectius), després del qual es publica la llista provisional de persones candidates. **Des del dia de publicació de candidatures han de transcórrer un mínim de 10 dies lectius fins al dia de les eleccions.**
4. Les associacions de pares i mares d'alumnes legalment constituïdes, podran presentar candidatures diferenciades. **És molt important que les candidatures del sector de les famílies es presenten conjuntament, per a portar una veu col·lectiva i coordinada.**

PREN NOTA

La normativa permet la presentació d'una candidatura de l'AMPA que podrà designar la federació a la qual pertany. Des de les federacions pensem que és la millor manera de presentar-se. La indicació de la federació permet, amb la suma dels resultats, assolir més membres i força en els òrgans de representació davant l'administració.

Eleccions a consells escolars
23 DE NOVEMBRE

**TU POTS MILLORAR EL FUTUR
DE QUI MÉS VOLS**

*implicat, participa,
vota!*

Candidatura de l'AMPA

Posa les fotos, noms i cognoms ací

confederació
gonzaloanaya

F A M P A
València

1. **La junta electoral** i, en particular, **la direcció del centre, facilitarà a les persones** de la comunitat escolar que siguen proclamades **candidates els recursos necessaris perquè puguin donar-se a conèixer a l'electorat.** Especialment, a les candidatures dels sectors de les famílies i de l'alumnat es facilitaran locals per a reunions. **Les persones que formen part de les associacions o organitzacions de les famílies i de l'alumnat podran accedir als centres per a exposar els programes de les seues respectives organitzacions.**

2. En tot cas, les activitats a les quals es refereix l'apartat anterior **s'han de dur a terme en l'horari que determine la direcció del centre,** sense que es pugui alterar el normal desenvolupament de les activitats acadèmiques. S'han de tindre en compte, també, les disponibilitats horàries d'aquests sectors.

3. **La campanya electoral transcorrerà des de l'endemà de la publicació de la llista definitiva de les persones candidates fins dos dies lectius abans de la data de realització de les eleccions i, en cap cas, durarà menys de 5 dies lectius.** El dia lectiu anterior a la realització de les eleccions serà jornada de reflexió i no podran dur-se a terme actes de propaganda electoral.

CONSTITUCIÓ DE LES MESES ELECTORALS

Cada sector realitza les votacions en la seua pròpia mesa: en el cas de les meses de famílies i alumnat, els titulars i suplents són triats per sorteig públic d'entre el cens, amb un mínim de cinc dies lectius d'antelació. PERÒ si algú o alguna no pot formar part de la mesa, podrà cobrir-se el lloc amb una persona voluntària i si hi ha diverses, s'escullen per sorteig.

NO poden formar part de les meses aquelles i aquells que hagen presentat candidatura i aquells/es que ja formen part del Consell Escolar

Eleccions a consells escolars
23 DE NOVEMBRE

TU POTS MILLORAR EL FUTUR
DE QUI MÉS VOLS

*implicat, participa,
vota!*

Calendari

- **SORTEIG DE LES PERSONES QUE FORMEN PART DE LA JUNTA ELECTORAL** **FINS EL 13 D'OCTUBRE**
- **CONSTITUCIÓ DE LA JUNTA ELECTORAL** **EL 13 D'OCTUBRE**
- **PUBLICACIÓ DEL CENS ELECTORAL** **18 D'OCTUBRE**
- ✓ **PRESENTACIÓ DE CANDIDATURES** **DEL 25 D'OCTUBRE FINS AL 7 DE NOVEMBRE**
- **PUBLICACIÓ PROVISIONAL DE LES CANDIDATURES** **8 DE NOVEMBRE**
- **RECLAMACIÓ LLISTAT PROVISIONAL DE CANDIDATURES** **FINS EL 10 DE NOVEMBRE**
- **PUBLICACIÓ DEFINITIVA DE LES CANDIDATURES** **EL 14 DE NOVEMBRE**
- ✓ **CAMPANYA ELECTORAL** **DEL 15 AL 21 DE NOVEMBRE**
- ✓ **POSADA A DISPOSICIÓ DE L'ELECTORAT DE LES PAPERETES I INICI DEL VOT NO PRESENCIAL** **16 DE NOVEMBRE**
- **JORNADA DE REFLEXIÓ** **22 DE NOVEMBRE**
- ✓ **JORNADA ELECTORAL** **23 DE NOVEMBRE**

VOTACIONES. Presencial.

Les votacions presencials es realitzen en l'horari establert, acudint amb un document d'identificació, DNI o equivalent; en la mesa electoral es troben les paperetes amb els candidats.

La papereta electoral ha d'ajustar-se als requisits següents: Les persones candidates constituïran una única llista oberta. En les candidatures corresponents als sectors de les famílies i de l'alumnat, **figuraran, en primer lloc, les candidatures diferenciades (candidatures de les AMPA, recordeu ficar la federació de la qual formeu part** i l'ordre de les candidatures serà establert per l'associació legalment constituïda que les presente. A continuació, els noms de les persones que presenten candidatures independents, s'ordenaran alfabèticament.

VOTACIONES. No presencial

Amb la finalitat d'aconseguir la major participació possible dels pares i de les mares, les famílies poden participar en la votació enviant el seu vot a la mesa electoral del centre per correu certificat o lliurant-lo a la Direcció del Centre (cinc dies abans de les eleccions) o a la mesa (el mateix dia de les eleccions), mitjançant missatger, familiar o mandatari, abans de la realització de l'escrutini. La junta electoral ha d'informar oportunament i remetre la papereta de vot i les instruccions corresponents, que inclouran el nombre màxim de persones candidates que poden ser votades.

Sistema de doble sobre

Per a garantir el secret del vot, la identitat de la persona votant i evitar possibles duplicitats, s'utilitzarà el sistema de doble sobre. El sobre contindrà firma manuscrita i coincident amb la firma que apareix en el document d'identificació que aporte, fotocòpia del DNI o d'un altre document acreditatiu equivalent, i un segon sobre en blanc i tancat en l'interior del qual s'haurà inclòs la papereta de vot. A part d'aquest sistema, la mesa electoral podrà acceptar altre tipus de vot no presencial en el qual s'identifique fefaentment a la persona votant.

Si es tria el **vot per correu** haurà de ser **certificat** i el **sobre exterior haurà d'anar dirigit a la Mesa Electoral** del centre educatiu.

Quan el sobre es lliura a la Direcció del Centre, aquesta expedirà document amb un «he rebut» com a **justificant de l'entrega** i, elaborarà una relació detallada amb el nom i cognoms de les persones votants que serà lliurada a la mesa electoral, junt amb tots els sobres, abans de l'escrutini. La mesa electoral comprovarà que les persones votants que utilitzen la modalitat de vot no presencial, estan incloses en el cens electoral.

ESCRUTINI

Una vegada finalitzada la votació, la mesa corresponent procedirà a l'escrutini dels vots. Efectuat el recompte dels vots, que serà públic, s'estendrà una acta que signaran tots els components de la mesa i en la qual es farà constar les persones representants triades, amb indicació, si escau, de les sigles de les associacions **(de la Federació de què formeu part)** per les quals s'han presentat, el nombre de vots i les observacions que hagen pogut formular els supervisors/es.

L'acta serà enviada a la Junta Electoral del Centre, a l'efecte de la proclamació dels diferents candidats triats i aquesta remetrà una còpia al director o directora territorial de Cultura i Educació. (Hi ha una Junta Electoral Territorial per províncies).

La proclamació de les persones triades és realitzada per la Junta Electoral del Centre, després de l'escrutini.

Molt important que, tant en la candidatura, com en les actes posteriors, figure el nom de la federació a la qual pertanyeu.

Lloc de representant de les famílies per designació directa

La Junta Electoral, després de la proclamació de les candidatures electes, **sol·licitarà a l'Associació de Mares i Pares de l'Alumnat(AMPA), legalment constituïda i amb major representativitat, la designació de la persona que la represente en el Consell Escolar.**

L'AMPA haurà de comunicar-ho a la Junta Electoral abans de la constitució del Consell Escolar. En cas que l'AMPA no designe a la seua persona representant en aquest termini, les persones representants del sector de les famílies seran triades totes per votació i no es podrà dur a terme aquesta designació fins al següent procés electoral.

NOTES IMPORTANTS:

»En els centres de nova creació que no tinguen constituïda legalment AMPA, el termini per a designar la persona representant en el Consell Escolar per part de l'AMPA amb més persones associades es perllongarà fins al 15 de febrer del curs en què s'haja creat.

»Si a la finalització d'aquest termini, l'AMPA no ha designat la persona que els represente, la vacant serà coberta, fins al següent procés electoral del Consell Escolar, per la persona candidata no electa del sector de les famílies amb major nombre de vots.

»En cas de cessament d'aquest lloc amb anterioritat a la finalització del mandat, l'AMPA designarà una nova persona 'pel temps de durada de mandat', si no és designada en 3 mesos, la vacant serà coberta per la persona candidata amb major nombre de vots.

3.6. Constitució del Consell Escolar

El Consell Escolar de Centre ha de reunir-se en el termini de vuit dies lectius (a partir de la proclamació dels qui han sigut triats): és la sessió de constitució, i en ella són designades les persones de les comissions a constituir i també ha de quedar designada la persona encarregada d'impulsar mesures de foment de la igualtat real i efectiva entre homes i dones.

Millorem la participació en els Consells Escolars?

Arreplegant les paraules del professor Óscar González, en el seu llibre "Familia Escuela, Escuela y Familia", destaquem els Consells Escolars intel·ligents, que haurien de ser "espais de relació, de trobada i participació conjunta de la comunitat escolar". Espais generadors de bones idees, optimisme educatiu i ganes de desenvolupar projectes, motivant als participants perquè aquests se senten part integrant i activa de la labor que realitzen.

Aquestes afirmacions parteixen de la premissa basada en el lideratge constructiu, el treball en equip i la generació d'iniciatives de progrés.

Per què no? Què passaria si s'introduïren noves formes de revitalitzar la participació en els mateixos? Què ocurreria si açò no funciona i poguérem plantejar altres opcions de gestió dels centres educatius? Com a mínim pensem que resulta absurd queixar-nos contínuament perquè al final tot segueisca igual: poca participació de les famílies, poc acord entre les parts, etc.

RECOMANACIONS PER A MILLORAR LA PARTICIPACIÓ DE LES MARES I ELS PARES EN EL CONSELL ESCOLAR DE CENTRE.

»Acudir a les reunions del Consell Escolar, amb el dret d'haver sigut triats democràticament.

»Acudir a les sessions regularment, com a responsabilitat del compromís adquirit i amb una actitud ferma i positiva.

»No conformar-nos amb dir 'sí a tot' o a aprovar informacions o propostes sense haver-les valorat prèviament.

»Sol·licitar el calendari de reunions per a poder planificar les nostres propostes i que puguen incloure-les en l'ordre del dia.

»Sol·licitar que es faça lliurament de la documentació a tractar amb el temps suficient.

a. Què poden fer les mares i els pares que representen a totes les famílies?

Elles i ells (i la resta de components del Consell Escolar de Centre) haurien de conèixer les competències de l'òrgan de govern, que no es limiten a procediments burocràtics, sinó que requereixen un desenvolupament pràctic.

A més, per a millorar la participació, us recomanem:

1. Ser coneixedors/es de l'ordre del dia i llegir la documentació que és remet al costat d' aquest; si no s'ha adjuntat s'ha de requerir al president/a del Consell Escolar.
2. Si cal (i sol caldre) es reuniran amb la Junta Directiva de l'associació de mares i pares, i amb la Junta de delegats/des d'aula perquè aquests /es traslladen les seues aportacions.
3. Es recomana preparar bé les propostes, ajudant-se de la documentació pertinent (experiències, legislació, resultats d'estudis, etc.), i recurrent, en cas de ser necessari, a assessorament extern (Federacions d'AMPA).

4. Durant les reunions convé exposar amb claredat i brevetat les propostes.
5. No serveix de res establir o mantenir conflictes individuals, ja que a la reunió del Consell Escolar anem a 'construir educació.
6. Els representants de les famílies (i dels altres col·lectius) poden demanar aclariments sobre algun punt de l'ordre del dia, una vegada formulat; i poden sol·licitar que es repetisquen conceptes o explicacions si no s'han entès ben (no ens oblidem de la gran responsabilitat que ostentem).
7. Recomanem que es concreten les vies per a dur a terme els acords, i les responsabilitats de cada membre del consell.
8. A més d'exigir la redacció d'acords al president/a, i la seua exposició pública, les persones representants de les famílies haurien de realitzar una redacció pròpia (perquè no s'oblidés) i reunir-se amb posterioritat a fi d'analitzar la reunió.
9. És un dret tenir una còpia certificada de l'Acta.
10. En el cas que els acords estiguen vinculats amb assumptes molt importants per a la comunitat educativa, i especialment per a les famílies, es valorarà juntament amb l'AMPA l'estratègia per a comunicar-los (una assemblea, un escrit, una reunió per a totes les mares i pares; hi ha vegades.

en les quals una assemblea d'AMPA no és vàlida posat que es dirigeix únicament als seus associats...)

11. Recordem sempre que: “No podrà ser objecte de deliberació o acord cap assumpte que no figure inclòs en l'ordre del dia, llevat que estiguen presents totes les persones pertanyents a l'òrgan col·legiat i siga declarat d'urgència l'assumpte pel vot favorable de la majoria” (Decret que regula el ROF).

4.2. Propostes del consell escolar de l'Estat per a afavorir els òrgans col·legiats de participació

Potenciar el paper del Consell Escolar dels centres, ja que és l'element vertebrador de la comunitat educativa i l'òrgan màxim de gestió i decisió, garantint la seua participació efectiva en l'organització, el govern, el funcionament, les avaluacions, el disseny i implementació de projectes i la selecció del director/a, entre altres funcions.

»Aprovar una Llei de Participació Social en l'Educació que unifiqui, homogeneïtze i millore la regulació de la participació de la comunitat educativa i les garanties per al seu exercici efectiu.

»Aprofundir i millorar la gestió participativa dels centres educatius en un marc d'autonomia a través dels Consells Escolars.

»Enfortir el paper dels Consells Escolars en el desenvolupament de l'autonomia dels centres educatius, a través de mesures que garantisquen la seua participació efectiva tant en el diagnòstic, disseny i implementació de projectes educatius innovadors, com en la selecció dels equips directius que hauran de liderar aquests projectes.

»Millorar el paper dels Consells Escolars en l'avaluació i seguiment als projectes educatius, proporcionant als seus membres la formació i les eines necessàries per a açò.

»Que els consells escolars seguisquen sent òrgans de govern dels centres.

»Que les Administracions educatives incorporen als seus sistemes de recollida d'estadístiques educatives dades sobre la participació d'estudiants, pares, mares i professorat, per exemple, del funcionament dels Consells Escolars.

Acabem el manual amb un quadre sobre drets i deures dels progenitors, arreplegats per l'Associació Europea de Pares, perquè totes i tots apreciem i reivindiquem el nostre paper.

NORMATIVA I BIBLIOGRAFIA

- Constitució Espanyola
- LOMLOE
- ROF de les Escoles Infantils de Primer Cicle (Titularitat Pública) en Ordre 21/2019, de 30 d'abril.
- ROFs d'Infantil, Primària i Secundària Comunitat Valenciana (Decret 253/2019, de 29 de novembre i Decret 252/2019, de 29 de novembre)
- Ley 40/2015, de 1 de octubre, de Régimen Jurídico del Sector Público.
- Decret 93/2016 de 22 de juliol del Consell de la Comunitat Valenciana.
- RESOLUCIÓ de 22 de setembre de 2023, de la Direcció General d'Innovació i Inclusió Educativa, sobre la convocatòria d'eleccions a consells escolars de centres docents no universitaris de la Comunitat Valenciana sostinguts amb fons públics, l'any 2023

- CEAPA (video)
- Revista 114 Padres y Madres CEAPA. Los consejos escolares ¿Cómo son y cómo deberían ser?
<https://www.ceapa.es/sites/default/files/Documentos/Revista114PadresyMadres.pdf>
- Revista del Consejo Escolar del Estado (Participación Educativa)/ Segunda época, volumen 4 - numero 7.
- Las relaciones entre familia y escuela, experiencias y buenas prácticas. Documento del MECD.
- Epstein's model of parental involvement
- Monográfico: la participación democrática en los centros de enseñanza no universitarios
- Elecciones a Consejos Escolares de Centros (Generalitat Valenciana) El blog de Óscar González

Eleccions a consells escolars
23 DE NOVEMBRE

**TU POTS MILLORAR EL FUTUR
DE QUI MÉS VOLS**

*implicat, participa,
vota!*

